

**KONSTANTIN
PRESLAVSKY
UNIVERSITY
S H U M E N**

**ШУМЕНСКИ УНИВЕРСИТЕТ
„ЕПИСКОП КОНСТАНТИН ПРЕСЛАВСКИ“**

КОЛЕЖ - ДОБРИЧ

**КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА
НА СПЕЦИАЛНОСТ „ПРЕДУЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА И ЧУЖД
ЕЗИК (АНГЛИЙСКИ ЕЗИК)“**

Област на висше образование: 1. Педагогически науки

Професионално направление: 1.2. Педагогика

Образователно-квалификационна степен: Професионален бакалавър

Професионална квалификация: Детски учител. Детски учител по чужд език

Квалификационна характеристика на специалност „Предучилищна педагогика и чужд език (английски език)“, ОКС „професионален бакалавър“	Издание 1	Редакция 1	25.09.2026 г.	стр. 1 от 8
---	-----------	------------	---------------	-------------

Квалификационната характеристика на специалиста в образователно-квалификационна степен „професионален бакалавър“, завършил специалност „Предучилищна педагогика и чужд език (английски език)“ в Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“, както и Учебният план, осигуряващ неговата подготовка, са съобразени със Закона за висше образование, Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени „бакалавър“, „магистър“ и „специалист“, Наредбата за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „Учител“, Европейската квалификационна рамка, Националната квалификационна рамка на Република България, Националната класификация на професиите и длъжностите и Наредба №15 за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти и с Правилник за структурата и организацията на процеса на обучение в Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“.

I. ЦЕЛИ НА СПЕЦИАЛНОСТТА

Специалност „Предучилищна педагогика и чужд език (английски език)“ има за цел да подготви кадри в образователно-квалификационна степен „професионален бакалавър“ професионално компетентни педагогически кадри за предучилищното образование и детските градини, способни да организират и управляват ефективен образователен и възпитателен процес и да създават благоприятни условия в детските заведения за успешно развитие на децата от ранна и предучилищна възраст.

Това определя насочеността на обучението на студентите към:

- получаване на задълбочена подготовка в сферата на педагогиката, ранното детско развитие, предучилищното образование;
- специализирана методическа подготовка по чужд език и интегрирането му в цялостния възпитателен процес в детската градина;
- усвояване на комуникативно-експресивни и практически умения за образователна реализация; за планиране, организиране и провеждане на педагогически взаимодействия по всички образователни направления;
- проявяване на професионална компетентност за успешно прилагане на придобитите теоретични знания в областта на методиката на образователните направления: български език и литература, математика, околна среда, изобразително изкуство, музика, физическа култура, чужд език и конструиране и технологии.

Квалификационна характеристика на специалност „Предучилищна педагогика и чужд език (английски език)“, ОКС „професионален бакалавър“	Издание 1	Редакция 1	25.09.2026 г.	стр. 2 от 8
---	-----------	------------	---------------	-------------

Обучението и квалифицираната подготовка на завършилите специалност „Предучилищна педагогика и чужд език (английски език)“ се осъществява в рамките на общотеретичната, професионално специализиращата и практическата подготовка чрез задължителни, избираеми, факултативни дисциплини и практическо обучение по време на периода на следване.

II. КВАЛИФИКАЦИОНЕН СТАНДАРТ

Компетентности на завършилите студенти образователно-квалификационна степен „професионален бакалавър“.

Обучението на бъдещия детски учител е насочено към формиране на интелектуално-познавателна, мотивационно-ценностна, педагого-комуникативна и действено-практическа компетентност. Обучението осигурява придобиването на компетентности, необходими за упражняване на учителската професия, обособени в следните групи:

1. Образователна среда – компетентности, свързани с професионално-педагогическата, в т. ч. и методическата подготовка на детския учител за прилагане на знания, умения и отношения, които допринасят за организиране и управление на образователната среда чрез взаимодействие между отделните образователни направления и образователни ядра по начин, който най-ефективно подпомага игровото взаимодействие и създава условия на всяко дете за активно участие във всички дейности.

2. Педагогическо взаимодействие с децата – компетентности, свързани с професионално-педагогическата и професионално-психологическата подготовка на детския учител за прилагане на знания, умения и отношения по посока цялостното развитие и индивидуално общуване с детската личност, отчитайки индивидуалните потребности и потенциал в процеса на игровото взаимодействие.

3. Лидерство – компетентности, свързани с професионално-педагогическата подготовка по посока развитие на учителя като лидер в активно сътрудничество с децата от групата в детската градина, да създава и утвърждава развиващи цели и високи, но реалистични очаквания по отношение на техните личностни постижения.

4. Работа с родителите и семейната общност – компетентности, свързани с професионално-педагогическата подготовка на учителя за прилагане на знания, умения и отношения за изграждане на партньорства с родителите и семейната общност за осигуряване на оптимална подкрепа на всяко дете.

Квалификационна характеристика на специалност „Предучилищна педагогика и чужд език (английски език)“, ОКС „професионален бакалавър“	Издание 1	Редакция 1	25.09.2026 г.	стр. 3 от 8
---	-----------	------------	---------------	-------------

5. Възпитателна работа – компетентности, свързани с професионално-педагогическата подготовка на учителя в областта на теорията и методиката на възпитанието за прилагане на знания, умения и отношения, които формират ценностната система на детската личност.

6. Работа в мултикултурна и приобщаваща среда – компетентности, свързани с професионално-педагогическата подготовка на детския учител в областта на приобщаващото, интеркултурното и гражданското образование за прилагане на знания, умения и отношения, които подкрепят реализирането на правата на детето и приобщаващото образование.

1. Област и обхват на знанията

Завършилите образователно-квалификационна степен „професионален бакалавър“, специалност „Предучилищна педагогика и чужд език (английски език)“ трябва да притежават интегративни и интердисциплинарни знания, свързани с:

- специфики на организацията на педагогическото взаимодействие;
- организиране на педагогическа ситуация, протичаща под формата на игра;
- методи, стратегии на преподаване в педагогическо взаимодействие, методически интегрирани междупредметни връзки с другите образователни направления;
- развитие на дигитални и медийни компетентности за разработване на дигитални ресурси за работа с децата; трансформиране и използване на дигитални ресурси и устройства в процеса на педагогическото взаимодействие;
- програмната система в детската градина;
- задължителна документация в образователната институция и стратегически документи, свързани с дейността на институцията;
- структуриране на приобщаваща и подкрепяща среда в детската градина и възможности за съвместно преподаване с ресурсен учител, логопед, сурдопедагог или психолог при провеждане на педагогическа ситуация;
- индивидуални особености на всяко дете и общуване по начин, съответстващ на неговите потребности и степен на развитие;
- образователен процес, базиран върху придобиване на ключови компетентности от децата;
- когнитивно, двигателно, емоционално и физическо развитие на децата;
- езиковото и речевото развитие на децата в предучилищна възраст;

Квалификационна характеристика на специалност „Предучилищна педагогика и чужд език (английски език)“, ОКС „професионален бакалавър“	Издание 1	Редакция 1	25.09.2026 г.	стр. 4 от 8
---	-----------	------------	---------------	-------------

- методически познания в областта на ранното чуждоезиково обучение и детската чуждоезикова литература, развиване на дидактически модели за вграждане на чужд език в образователните направления и дневния режим;
- педагогически дейности с деца, реализирани извън детската градина;
- основите и технологията на обучението по изкуствата (изобразително изкуство, музика, словесно-изпълнителско, театрално изкуство и др.);
- иновативно личностно ориентирано планиране, организиране и провеждане на образователен процес, базиран върху придобиване на ключови компетентности от децата;
- управлението и организацията на предучилищното образование;
- прилагане на ефективни образователни методи и подходи съобразно индивидуалните потребности на децата;
- опазване на живота и здравето на децата, включително и по време на организираните допълнителни дейности или занимания по интереси и др.

2. Област и обхват на уменията

- оказване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата чрез пълноценно включване в образователната и социалната среда;
- сътрудничество и взаимодействие с децата във възпитателно-образователния процес и всички заинтересовани страни;
- интегриране на дигиталните технологии във възпитателно-образователния процес;
- адаптиране на оригинални текстове на английски език и други автентични материали към особеностите на групата в детската градина;
- установяване и проследяване на напредъка за придобиване на ключови компетентности посредством мониторинг и анализ на образователните резултати и формираните компетентности на децата;
- създаване, водене и съхраняване на задължителната учебна документация;
- провеждане на личностно-ориентирано общуване и взаимодействие с децата, консултиране на родители и подкрепа на индивидуалното развитие на децата;
- създаване и подкрепа на индивидуалната и груповата идентичност;
- възпитаване на институционална и личностна култура, ориентирана към толерантност, сътрудничество и взаимопомощ;
- провеждане и участие в изследователска дейност в областта на предучилищното образование;

Квалификационна характеристика на специалност „Предучилищна педагогика и чужд език (английски език)“, ОКС „професионален бакалавър“	Издание 1	Редакция 1	25.09.2026 г.	стр. 5 от 8
---	-----------	------------	---------------	-------------

- култура на общуване, спазване на общочовешките ценности и етичните норми.

3. Компетентности (знания и умения, прилагани в практиката):

3.1. Личностни компетентности:

- професионална мотивираност и отношение към бъдещата професия и реализация;
- изградено умение за самостоятелно учене, по-нататъшно самообучение и професионално усъвършенстване;
- развити аналитично мислене, критична оценъчност, бърза ориентация, съобразителност, находчивост, предвидливост, решителност;
- формирана култура на общуване при спазване на общочовешките ценности и етичния кодекс за работа с деца и етичния кодекс на образователната общност;
- изградена култура за работа в екип и спазване на професионална етика;
- ерудираност (обща и специална култура), индивидуална интелигентност, социална интелигентност, емоционална интелигентност, психична устойчивост;
- креативност, иновативност, изобретателност, инициативност;
- организираност, самодисциплинираност, критичност, адаптивност, мобилност;
- социални и граждански компетентности:
- поддържане на професионални взаимоотношения, изградени на основа на общи интереси за работа в екип и професионални мрежи;
- партньорство с педагогическите специалисти, създаване и поддържане на конструктивни професионални взаимоотношения, методическа и организационна подкрепа;
- взаимодействие с други педагогически специалисти за осигуряване на равни образователни възможности при интеграцията на деца;
- приобщаване на родителите за постигането на образователните цели;
- организиране и провеждане на родителски срещи, дейности и мероприятия;
- изпълнение на съвместни инициативи и проекти на институцията с обществения съвет, родителски клуб/актив, настоятелство и други партньорски организации.

3.2. Професионални компетентности:

- създаване на педагогически условия за възпитание и обучение на децата;
- планиране, организиране, провеждане и контролиране на педагогическия процес в детските учреждения;

Квалификационна характеристика на специалност „Предучилищна педагогика и чужд език (английски език)“, ОКС „професионален бакалавър“	Издание 1	Редакция 1	25.09.2026 г.	стр. 6 от 8
---	-----------	------------	---------------	-------------

- реализиране на съвременни образователни програми и прилагане на съвременни технологии в образователния процес с децата от предучилищна възраст в различни социокултурни условия;
- реализиране на личностно-ориентиран подход в работата с децата от предучилищна възраст;
- владение и проектиране на направленията на развитие на личността на детето от предучилищна възраст в съответствие с възрастовите и индивидуални особености;
- прилагане на съвременни методи и подходи в ранното чуждоезиково преподаване и съставяне и адаптиране на дидактични материали за работа по чужд език;
- провеждане на психолого-педагогическа диагностика на децата от предучилищна възраст;
- планиране и организиране на различни форми на взаимодействие със семейството, социалните партньори и неправителствените организации;
- интегриране на знания и умения в практически опит; адекватно адаптиране на професионалната компетентност към изменящите се условия на труд;
- демонстриране на мотивационно-ценностна ориентация, адекватна на конкретната социална среда и съобразена със спецификата на регионалната мултикултурна и мултиетническа демография;
- прилагане на познания и компетенции от различни зони на обществения живот в работата с деца и при работа в екип;
- ефективно взаимодействие с родителите и представителите на семейната общност при отчитане на спецификата и разнообразието от семейни модели.

III. ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ

Завършилите специалността „Предучилищна педагогика и чужд език (английски език)“ в образователно-квалификационна степен „професионален бакалавър“ получават педагогическа подготовка за работа в детски и социално-педагогически учебни институции. Могат да извършват образователни, възпитателни, консултативни, организационни и управленски дейности, да бъдат назначавани и да работят на следните длъжности:

1. Учител в детска градина
2. Учител в подготвителна група/подготвителен клас в училище
3. Учител в група за предучилищно образование в специално училище

Квалификационна характеристика на специалност „Предучилищна педагогика и чужд език (английски език)“, ОКС „професионален бакалавър“	Издание 1	Редакция 1	25.09.2026 г.	стр. 7 от 8
---	-----------	------------	---------------	-------------

4. Възпитател в домове за деца
5. Консултант-експерт в институции, работещи с деца от предучилищна възраст
6. Специалист в детски отдел и институция за масова и художествена комуникация

IV. ИЗИСКВАНИЯ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННАТА СТЕПЕН „ПРОФЕСИОНАЛЕН БАКАЛАВЪР“ ПО СПЕЦИАЛНОСТ „ПРЕДУЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА И ЧУЖД ЕЗИК (АНГЛИЙСКИ ЕЗИК)“

Образователно-квалификационната степен „професионален бакалавър“ се придобива след тригодишен курс на обучение (6 семестъра и 180 кредита) в редовна форма на обучение.

Дипломирането се осъществява чрез полагане на :

- Държавен практико-приложен изпит по предучилищна педагогика – 10 кредита;
- Писмен държавен изпит по предучилищна педагогика и чужд език (английски език) – 10 кредита.

V. ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ДОПЪЛНИТЕЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

Да продължи образованието си в образователно-квалификационна степен „магистър“.

Да участва в различни форми на продължаващо обучение през целия живот.

Квалификационна характеристика на специалност „Предучилищна педагогика и чужд език (английски език)“, ОКС „професионален бакалавър“	Издание 1	Редакция 1	25.09.2026 г.	стр. 8 от 8
---	-----------	------------	---------------	-------------